

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR) po roku 2020 – Inwestowanie w europejskie społeczności nadbrzeżne

(2018/C 361/03)

Sprawozdawca: Alberto NÚÑEZ FEIJÓO (ES/EPL), przewodniczący rządu autonomicznego regionu Galicja

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje z zadowoleniem debatę dotyczącą zasadniczego funduszu umożliwiającego wspieranie obszarów nadbrzeżnych Europy pod względem społecznym, środowiskowym i gospodarczym oraz rozwój sektora morskiego i rybackiego i niebieskiej gospodarki związanej z obszarami nadbrzeżnymi i morskimi, w szczególności z obszarami wiejskimi.
2. Z uznaniem odnotowuje, że debatę nad przyszłością EFMR rozpoczęto w kluczowym momencie dla morskiego wymiaru Europy, która mierzy się z istotnymi wyzwaniem, takimi jak ponowne określenie wieloletnich ram finansowych (WRF) oraz brexit. Ponadto docenia możliwość skorygowania wykrytych ograniczeń w funkcjonowaniu obecnego funduszu, choć należy to zrobić na bardzo wczesnym etapie – zasadniczo po otwarciu debaty.
3. Zwraca uwagę na znaczenie europejskiego sektora morskiego i rybackiego, który obejmuje ponad 85 tys. jednostek pływających, zapewnia zatrudnienie ponad 340 tys. osób w całym łańcuchu dostaw i przetwarza ponad 6 mln ton ryb i owoców morza pochodzących z działalności połowowej i hodowlanej. Podkreśla społeczno-gospodarczy wpływ tego sektora na wiele regionów nadbrzeżnych, które w znacznej mierze są od niego zależne i są z nim w poszanowania godny sposób związane pod względem kulturowym i etnograficznym.
4. Podkreśla wpływ wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) oraz zintegrowanej polityki morskiej na określenie przyszłości tego sektora w Europie, jako że ukierunkowują one cele na środowiskowe, społeczne i gospodarcze zrównoważenie działalności.
5. Uznaje istotną rolę poprzednich programów finansowych w sprawnym przekształceniu sektora, w którym dokonano znacznych i godnych uznania wysiłków adaptacyjnych, a także w zdobyciu przez przemysł przetwórczy wiodącej pozycji i konkurencyjności na poziomie światowym.
6. Przestrzega przed problemami związanymi ze stosowaniem WPRyb, takimi jak zmniejszenie odrzutów lub zakres maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY), a także przed problemami wynikającymi z brexitu i nowych wyzwań stawianych każdego dnia przez rynek i ogólnoswiatową produkcję białka pochodzenia morskiego. Trzeba zaopatrzyć nasze rynki w zdrowe i bezpieczne produkty żywnościowe oraz zapobiegać przywozowi niepodlegającej odpowiednim kontrolom produkcji zewnętrznej.
7. Przypomina o społecznym wkładzie rybołówstwa w całej Unii Europejskiej, w szczególności w dwóch dziedzinach: żywności i klimatu. Rybołówstwo przyczynia się do samowystarczalności żywnościowej Unii Europejskiej, gwarantując obywatelom, a zarazem konsumentom, produkt o wysokiej jakości sanitarnej, który zapewnia poszanowanie zasad należytego zarządzania rybołówstwem i akwakulturą. Komitet przypomina o centralnym znaczeniu aspektu żywnościowego w kompetencjach Unii, zgodnie z ich definicją w TFUE, oraz o uzależnieniu rynku wspólnotowego od przywozu produktów morskich. Komitet podkreśla, że żywność stanowi drugi cel zrównoważonego rozwoju ONZ, z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie „Żywność z oceanów” i wzywa do kierowania się jego zaleceniami. Dzięki inwestycjom na pokładach i w portach rybołówstwo przyczynia się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i ograniczenia wykorzystania energii ze źródeł kopalnych.

Sektor wykazujący potencjał i dynamikę zasługujący na wsparcie w obliczu ciągłych zmian

8. Uważa, że należy zapewnić niezbędne środki budżetowe w celu wspierania zmian wynikających z WPRyb oraz sprostaną wyzwaniom stojącym przed sektorem morskim i rybackim.

9. Apeluje do Komisji Europejskiej, aby w kontekście nowych wieloletnich ram finansowych (WRF) przedstawiła wniosek dotyczący EFMR na tyle kompletny, by zrealizować założenia i osiągnąć cele wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), a zarazem umożliwić dokonywanie inwestycji w społeczności nadbrzeżne w trakcie przemian i uwzględnić zewnętrzny wymiar działalności połowowej.

10. Apeluje, aby skoncentrować cele EFMR na działalności morskiej i rybackiej oraz zrównoważonej akwakulturze morskiej i słodkowodnej i jej znaczeniu, oraz – jak już wielokrotnie wskazano – by nie nadawać priorytetowego charakteru zastępowaniu jej innymi formami działalności, ponieważ wszystkie rodzaje działalności w sektorze morskim można ze sobą pogodzić. Uznaje, że działalność połowowa może zachować tradycyjny charakter i wzmocnić go w przyszłości, co wymaga zwiększenia atrakcyjności zawodów rybackich. W szczególności apeluje o to, by EFMR był poświęcony sektorowi rybołówstwa i zrównoważonej akwakulturze morskiej i słodkowodnej, a także by dążyć do osiągnięcia celów wspólnej polityki rybołówstwa, w szczególności do wspierania łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, stwarzając zachęty dla młodych pokoleń i przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności zawodów rybackich oraz wzmocnienia społeczności przybrzeżnych Unii. W związku z tym opowiada się za takim kształtem EFMR, aby wspierał nowe formy i rozwój tej gałęzi gospodarki oraz aby te formy wsparcia były możliwe do pogodzenia z zasadami dotyczącymi pomocy państwa.

11. Ponownie podkreśla poparcie zainteresowanych stron dla wniosku dotyczącego utworzenia europejskiego instrumentu finansowego w dziedzinie morza i ochrony środowiska, aby zapewnić wsparcie dla nowych i istniejących rodzajów działalności w postaci pożyczek i gwarancji bankowych. Wyraża zadowolenie z włączenia rybołówstwa do priorytetów drugiej generacji planu Junckera i ma nadzieję, że to podejście będzie kontynuowane po roku 2020.

12. Apeluje, aby w ramach EFMR po roku 2020 uwzględniono i wzmocniono terytorialny wymiar polityki oraz zapewniono wsparcie europejskich społeczności nadbrzeżnych w trakcie ewentualnych przemian na rzecz dywersyfikacji tradycyjnych gałęzi przemysłu morskiego poprzez wspieranie inwestycji w komplementarną działalność, jak np. restauracje rybne serwujące lokalne produkty, a także usługi w zakresie ochrony środowiska, kultury i kształcenia w sektorze rybołówstwa.

13. Podkreśla potrzebę utrzymania i zwiększenia środków na rzecz rozwoju lokalnego, jako że strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność okazują się skuteczne w małych społecznościach, przez zapewnienie wsparcia finansowego na rzecz wzmocnienia pozycji społeczności lokalnych i dywersyfikacji gospodarczej wykraczającej poza sektor rybołówstwa.

Obecny EFMR – istotne, lecz późno wdrożone wsparcie o rozbieżnych celach

14. Uznaje znaczenie obecnego EFMR i wyraża aprobatę wobec jego struktury i specjalizacji w dwóch zasadniczych, niekolidujących ze sobą obszarach wynikających z WPRyb i zintegrowanej polityki morskiej.

15. Wzywa do przyjęcia szczególnych środków i rozwiązań w zakresie zarządzania dla regionów najbardziej oddalonych w ramach nowych programów UE w celu wspierania zrównoważonego rozwoju rybołówstwa oraz innych sektorów niebieskiej gospodarki w tych regionach, w oparciu o art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Działania te powinny być prowadzone w ramach odrębnego instrumentu obejmującego system rekompensat z tytułu dodatkowych kosztów związanych z produktami rybołówstwa i akwakultury w regionach najbardziej oddalonych, które są obecnie regulowane w ramach EFMR.

16. Ubolewa nad późnym wdrożeniem funduszu oraz istotnymi opóźnieniami w udostępnieniu i wykorzystaniu środków. Uważa, że te opóźnienia są wynikiem zwłoki w przyjęciu funduszu, powolnego procesu zatwierdzania programów operacyjnych oraz zawilej i niejasnej definicji aspektów podlegających finansowaniu.

17. Wzywa do poprawy procesu realizacji i wykorzystania środków finansowych z EFMR w celu nadrobienia powstałych opóźnień. Zachęca do zwiększenia wysiłków na rzecz udostępnienia pomocy finansowej w celu zapewnienia postępu i podniesienia niskiego wskaźnika ogólnej realizacji funduszu, który w listopadzie 2017 r. określono na poziomie 2,7 %.

18. Wskazuje na potrzebę zapewnienia w przyszłości większej spójności między programami i strukturami powodującymi rozbieżności harmonogramu między celami i funduszami związanymi z WPRyb. Problem zasadza się w konieczności określenia jasnej strategii zastosowania funduszy, zanim ustalone zostaną wyzwania wynikające z takich celów jak MSY lub zmniejszenie odrzutów.

19. Wyraża aprobatę wobec ukierunkowania istotnego wysiłku finansowego na strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz wobec zasadności i stosowności przeznaczenia środków na działania na rzecz zrównoważenia środowiskowego i zwiększenia konkurencyjności naszej struktury morskiej i rybackiej.

Znaczenie nowego funduszu o specjalnym charakterze horyzontalnym

20. Wskazuje, że w ramach procesu kształtowania budżetu Europa nie powinna dopuścić do zaniedbania „małych” obszarów polityki, takich jak WPRyb. Podkreśla, że EFMR ma istotne znaczenie dla społeczności nadbrzeżnych, jako że pomaga im w dywersyfikacji gospodarki, wspiera rybaków w procesie przechodzenia na zrównoważone rybołówstwo i finansuje projekty zapewniające nowe miejsca pracy i przyczyniające się do poprawy jakości życia na wybrzeżach Europy.

21. Przyłącza się do powszechnego apelu, aby nowy EFMR osiągnął minimalny próg 1 % WRF po roku 2020 ⁽¹⁾, co można zapewnić poprzez zsumowanie obecnych 0,53 % przyznanych na rybołówstwo i akwakulturę ze zwiększoną o 0,47 % dotacją na zintegrowaną politykę morską. Jest zdania, że decyzja Zjednoczonego Królestwa o opuszczeniu UE nie powinna być wykorzystywana jako pretekst do obciążenia przyszłego finansowania EFMR z uwagi na istotne wyzwania wynikające z tego procesu w odniesieniu do ochrony środowiska oraz działalności połowowej i handlowej.

22. Podkreśla konieczność określenia nowych celów przyczyniających się do rentowności i wzmocnienia działalności morskiej i rybackiej. Należy podkreślić znaczenie promowania i osiągnięcia odpowiedniej wymiany pokoleniowej, a w tym celu należy priorytetowo potraktować wsparcie budżetowe na szkolenia oraz na dostęp do działalności poprzez zakup lub zastępowanie statków, jako że nie powoduje to zwiększenia nakładów połowowych.

23. Wzywa do tego, by w przyszłym EFMR nadano zdecydowany priorytet poprawie warunków bezpieczeństwa i życia marynarzy, co będzie stanowiło wkład funduszu w realizację 20 zasad europejskiego filaru praw socjalnych.

24. Ponawia powszechny apel o wspieranie odnowy floty rybackiej i o zachęcanie do tego, aby uniknąć szkód wynikających z jej starzenia, jako że średni wiek statków rybackich w UE wynosi 22,6 roku. Należy wspierać odnowę statków, unikając przy tym zwiększenia nakładów połowowych i skupiając się na poprawie bezpieczeństwa (np. bezpieczeństwa przeciwpożarowego) oraz warunków pracy i życia na pokładach statków.

25. Fundusz EFMR powinien wspierać sektory rybołówstwa i akwakultury w dążeniu do celów klimatycznych UE dzięki upowszechnianiu innowacyjnych inwestycji (w zakresie napędu, aerodynamiki itp.). Komitet zwraca uwagę na restrykcyjne warunki określone w obecnym rozporządzeniu w sprawie EFMR, które drastycznie ograniczają wpływ tego funduszu na łagodzenie skutków zmiany klimatu. EFMR po 2020 r. musi odgrywać kluczową rolę w obniżaniu bilansu energetycznego tego sektora.

26. Wskazuje na konieczność utrzymania i zwiększenia o co najmniej 10 % nakładów finansowych na gromadzenie i systematyzację danych, jak również na badania stosowane i zaangażowanie sektora w ich prowadzenie, przy jednoczesnym wspieraniu kontaktu między rybakami i naukowcami.

27. Łączy te nakłady z usprawnieniem przyjmowania najważniejszych środków ochrony zasobów morskich i dostosowywania nakładów połowowych. W każdym przypadku wskazuje na konieczność utrzymania wsparcia środków kompensacji floty ze względu na społeczno-gospodarcze szkody wynikające z przyjęcia środków ochrony środowiska, takich jak okresy zamknięte dla połowów, tymczasowe przerwy w prowadzeniu działalności i inne działania ograniczające działalność połowową.

28. Opowiada się za zapewnieniem ciągłości środków przyczyniających się do usprawnienia organizacji sektora i poprawy jego spójności wewnętrznej, stymulujących współzarządzanie w sektorze i uwydatniających jego znaczenie dla odpowiedniego określania i przestrzegania przepisów ⁽²⁾.

29. Apeluje o zwiększenie zasobów przeznaczonych na komitety doradcze i ich zadania, by pogłębić regionalizację WPRyb, a zarazem przewidzieć w ramach reformy WPRyb pełne zaangażowanie regionów będących przedmiotem działania komitetów.

⁽¹⁾ Jak wskazano podczas posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Konferencji Peryferyjnych Regionów Nadmorskich w Helsinkach poświęconego działalności morskiej. Powinno się pamiętać, że do Konferencji Peryferyjnych Regionów Nadmorskich należy większość największych regionów morskich i rybackich i beneficjentów środków z EFMR. Takie podejście umożliwiłoby zagwarantowanie stałego budżetu dla WPRyb oraz wsparcie bardziej ambitnego rozwoju działań w ramach zintegrowanej polityki morskiej.

⁽²⁾ Należy podkreślić racjonalnie udane formuły, mogące posłużyć za wzór dla innych środków stanowiących przedmiot wsparcia. Za przykłady mogą tu posłużyć formalne komitety współzarządzające w Katalonii, skupiające wiele zainteresowanych stron, w tym rybaków, naukowców, organizacje pozarządowe, organy administracji i inne podmioty, lub systemy zarządzania połowami owoców morza w Galicji.

30. Wzywa do utrzymania wsparcia dla sektora przetwórstwa i handlu, aby zwiększyć ich konkurencyjność i osiągnąć jednolite warunki prowadzenia działalności dla wszystkich podmiotów. UE powinna unikać niespójności z innymi politykami, takimi jak polityka rynkowa czy polityka podatkowo-celna.

31. Opowiada się za stymulowaniem dywersyfikacji i uzupełnianiem przybrzeżnej działalności gospodarczej poprzez uwydatnienie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zwłaszcza na obszarach nadbrzeżnych innych niż miejskie, na których te strategie w ogromnym stopniu przyczyniają się do zatrzymania ludności. Z tego względu należy wzmocnić wielofunduszowy charakter rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

32. Sugeruje, aby EFMR wspierał inicjatywy i działania związane z praktykami morskimi i rybackimi oraz te, na które takie praktyki mają bezpośredni wpływ. W tym celu zaleca stworzenie europejskiego instrumentu finansowego⁽³⁾, zapewniającego kapitał wysokiego ryzyka i gwarancje bankowe dla pożyczek pod warunkiem że dokonywane inwestycje przyczynią się do zrównoważenia środowiskowego działalności morskiej i rybackiej, połowu skorupiaków, akwakultury morskiej i słodkowodnej oraz łańcucha wartości przemysłu morskiego.

33. Wzywa do przygotowania białej księgi pt. „Morze w sercu Europy”, która zawierałaby plan działania dotyczący morza w każdym obszarze polityki Unii Europejskiej.

Możliwość współpracy i łączenie synergii z innymi funduszami

34. Podkreśla możliwość łączenia synergii i włączenia potencjału innych funduszy sektorowych w celu promowania postępu społeczno-gospodarczego na obszarach nadbrzeżnych, co niekoniecznie musi oznaczać ponowne określenie struktury tych funduszy, jako że konfiguracja i cele każdego z nich zapewniają uniknięcie nakładania się zakresów. Ponawia swoje żądanie, aby projekty międzyregionalne, krajowe i ponadnarodowe, które są spójne z ramami strategicznymi inicjatywy i S3, mogły być finansowane poprzez łączenie funduszy regionalnych, krajowych i europejskich na uproszczonych warunkach i kwalifikować się do dodatkowej pomocy wspólnotowej bez konieczności ponownego przechodzenia przez procedurę zaproszenia do składania projektów.

35. Podkreśla, że w okresie po 2020 r. należy wzmocnić zintegrowane i wielofunduszowe podejście obecnych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które obejmują EFMR, dzięki usunięciu obecnych rozbieżności regulacyjnych ograniczających możliwość wspólnego wykorzystania tych funduszy na poziomie lokalnym, w tym poprzez rozwój lokalny kierowany przez społeczność.

36. Uważa, że synergii te powinny się koncentrować na stosowaniu EFRROW do projektów realizowanych na obszarach nadbrzeżnych innych niż miejskie w drodze strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w tym poprzez analizę możliwości odniesienia tych funduszy do wszystkich rodzajów akwakultury, ze szczególnym uwzględnieniem akwakultury słodkowodnej prowadzonej w śródlądowych państwach członkowskich, tak jak przy różnych okazjach wyraźnie postulowały te państwa i regiony.

37. Opowiada się za zastosowaniem EFRR do takiej infrastruktury związanej z działalnością morską i rybacką, zwłaszcza portów, której wykonanie przyczynia się do rozwoju regionalnego na obszarach peryferyjnych i najbardziej oddalonych. Sugeruje, że niektóre operacje związane z przetwórstwem mogą być realizowane w ramach środków wsparcia MŚP przewidzianych w ramach EFRR.

38. Apeluje o zwiększenie skali szkoleń, w szczególności w kontekście wymiany pokoleniowej, poprzez wykorzystanie pomocy finansowej związanej z Europejskim Funduszem Społecznym (EFS).

39. Uważa, że niebieska gospodarka, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii KR-u w sprawie niebieskiego wzrostu⁽⁴⁾, oferuje wciąż niewykorzystany potencjał tworzenia dodatkowych miejsc pracy i wzrostu gospodarczego na skalę europejską poprzez inteligentne inwestycje w przedsiębiorstwa, które są innowacyjne i ukierunkowane na przyszłość. Sugeruje ograniczenie pokrywania się zakresów EFMR i programu „Horyzont 2020” w dziedzinie rybołówstwa, akwakultury i badań morskich.

Nowy Fundusz – uproszczony, sprawny, dostosowany i określony przez WPRyb

40. Zdecydowanie wzywa do znacznego uproszczenia stosowania EFMR poprzez wyznaczenie ogólnego zarysu funduszu na szczeblu UE i dostosowanie go do poszczególnych basenów i regionów, aby dopasować jego stosowanie do określonego terytorium i nie zwiększać złożoności regulacyjnej na każdym etapie podejmowanych przez właściwe władze i organy administracyjne. Jest zdania, że tego rodzaju uproszczenie powinno obejmować ograniczoną liczbę prostych warunków oraz formularzy wymaganych do uzyskania finansowania i podkreśla, że proces składania wniosków powinien być łatwy do przejścia bez wyspecjalizowanej pomocy i doradztwa innych osób.

⁽³⁾ Jest to fundusz, którego domaga się większość MŚP, stowarzyszeń i nowych przedsiębiorstw niebieskiej gospodarki, z którymi przeprowadzono konsultacje.

⁽⁴⁾ Zob. opinia KR-u „Nowy etap w polityce europejskiej na rzecz niebieskiego wzrostu” (NAT-VI/019).

41. Popiera postulat utworzenia funduszu dostosowanego do okoliczności WPRyb i sektora. Przypomina, że cele i założenia WPRyb powinny określić EFMR jako fundusz pełniący rolę szczególnego programu finansowego, a nie odwrotnie. Podkreśla konieczność dostosowania dostępności środków do przewidywanych działań i unikania opóźnień w dostarczaniu środków beneficjentom, aby zapobiec powstawaniu napięć w ich sytuacji finansowej.

42. Podkreśla znaczenie jasnego określenia elementów wymagających wsparcia w celu sprawnego i prawidłowego stosowania funduszu. Należy określić w sposób ogólny kryteria kwalifikacji i doprecyzować elementy wymagające wsparcia w ramach danego basenu i regionu. W szczególności zwraca się do Komisji Europejskiej o opracowanie definicji łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, przy uwzględnieniu nowych kryteriów oraz realiów i różnorodności floty UE.

43. Uważa, że ze względu na niewielki rozmiar średniego przedsiębiorstwa rybackiego bezpośrednie wsparcie publiczne w formie dotacji stanowi najlepsze rozwiązanie. Podkreśla, że jest to model gwarantujący kontrolę nad przeznaczeniem i zastosowaniem środków, umożliwia bezpośredni efekt dźwigni dla gospodarki, stymuluje podejmowanie inicjatyw, przyczynia się do budowania zaufania i zapewnia uzyskiwanie finansowania, służąc jako zabezpieczenie środków na dokonywanie inwestycji.

44. Jest zdania, że wraz z małymi i średnimi przedsiębiorstwami należy w większym stopniu rozwijać współpracę i synergię oraz utworzyć więcej ośrodków mających za zadanie stymulować badania i innowacje, w których można by było wypróbować innowacje w skali pilotażowej.

45. Wznawia debatę nad stosownością zapewnienia przynajmniej częściowo otwartego dostępu do bezpośredniego wsparcia finansowego dla przedsiębiorstw o wysokim poziomie zatrudnienia lub osiągających wysokie obroty. Uważa, że ich zdolność do wspierania działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej, poprawy norm pracy i tworzenia wartości dodanej na wiejskich obszarach przybrzeżnych może być niewykorzystywana z powodu braku pomocy.

46. Zwraca uwagę na znaczenie dostępności wsparcia dla wszystkich sektorów działalności morskiej i rybackiej w zależności od ich celów i charakterystyki. Uważa, że wsparcie w ramach funduszu powinno docierać do całego terytorium nadbrzeżnego, w tym do dużych ośrodków miejskich prowadzących uznaną działalność morską i rybacką i związanych z tym rodzajem działalności, które powinny móc korzystać z pomocy w ramach EFMR.

47. Popiera wzmocnienie terytorialnego ukierunkowania funduszu za pomocą strategii na rzecz basenów morskich, aby móc zaoferować rozwiązania dostosowane do rozmaitych okoliczności i wyzwań stojących przed regionami Europy, unikając stosowania jednego, uniwersalnego podejścia.

48. Apeluje o zwiększenie roli i niezależności regionów podczas określania celów i zakresów wykorzystywania wydatków. Jakkolwiek EFMR jest obecnie zarządzany na poziomie państw członkowskich, istnieją pozytywne przykłady subdelegowania tych uprawnień odpowiednim władzom regionalnym w niektórych państwach członkowskich. W nowym rozporządzeniu w sprawie EFMR powinno się wyraźnie wspierać ten model. Podkreśla zgodny charakter tego wniosku i pozytywne doświadczenia płynące z zarządzania EFMR w licznych regionach. Formuluje powyższy apel dotyczący dopasowania w szczególności w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych, dla których należy dokonać przeglądu warunków stosowania EFMR w zakresie kwalifikowalności, stawek współfinansowania i intensywności pomocy oraz poprawić te warunki. Z drugiej strony należy wzmocnić wsparcie w ramach planów rekompensaty dodatkowych kosztów produktów rybołówstwa i akwakultury w regionach najbardziej oddalonych z uwzględnieniem celów i specyfiki tych planów. Przepisy dotyczące wdrażania powinny być podobne do tych obowiązujących w wypadku podobnego wsparcia dla sektora rolnego.

Nowy fundusz umożliwiający stawienie czoła przyszłym wyzwaniom

49. Pragnie, by nowa polityka morska UE wspierała rozwój nowych technologii i rozwiązań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu. Przypomina, że funkcjonowanie ekosystemów morskich jest obecnie osłabione przez zmianę klimatu, zanieczyszczenie oraz nadmierną eksploatację zasobów.

50. Podkreśla znaczenie zintegrowanej polityki morskiej i konieczność zwiększenia środków przeznaczanych na jej realizację jako formy wsparcia na rzecz zwiększenia zatrudnienia i bogactwa w regionach nadmorskich. Zwraca uwagę na potrzebę przeznaczenia szczególnych środków i uwzględnienia współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej jako zasadniczego elementu w tej dziedzinie, w szczególności w zakresie morskiego planowania przestrzennego, gromadzenia informacji, umacniania bezpieczeństwa, nadzoru i tworzenia obszarów przeznaczonych na ponowne zarybianie.

51. Nalega, by utworzyć europejski mechanizm lub fundusz inwestycji w niebieską gospodarkę, morski wariant planu Junckera 2.0, który mógłby służyć dwóm uzupełniającym się rodzajom interwencji: bezpośredniemu finansowaniu na szczeblu europejskim działań strukturalnych i ryzykownych projektów oraz ustanowieniu regionalnych platform inwestycyjnych.

52. Podkreśla zewnętrzny wymiar WPRyB i zintegrowanej polityki morskiej z wyraźnym wskazaniem tego znaczenia wobec konieczności wspierania wkładu UE na rzecz poprawy zarządzania oceanami. Wspiera te wysiłki jako sposób zwiększenia zrównoważoności i konkurencyjności europejskiego sektora morskiego i rybackiego dzięki zapewnieniu równych warunków konkurencji, a także wzmocnieniu równowagi środowiskowej naszych oceanów.

53. Uważa, że sektor morski ma potencjał pod względem tworzenia dodatkowych miejsc pracy oraz wzrostu gospodarczego. Wskazuje, że niektóre regiony opracowały już szczegółowe plany na rzecz rozwoju gospodarki morskiej, a wiele innych jest w trakcie opracowywania takich planów.

54. Przypomina, że zagadnieniom morskim poświęca się szczególną uwagę na szczeblu międzynarodowym, zarówno w konkluzjach z COP21 i COP22, jak i w umowach o wolnym handlu, i że przedsiębiorstwa sektora morskiego UE stoją w obliczu silnej konkurencji zagranicznej we wszystkich sektorach niebieskiej gospodarki, takich jak transport, energetyka, innowacje, przemysł stoczniowy, rybołówstwo i akwakultura. Dlatego też popiera konsekwentną i odpowiednio finansowaną politykę wspólnotową jako optymalne rozwiązanie dla regionów nadmorskich UE i zachęca UE do inwestycji w takie sektory, szczególnie w morskie odnawialne źródła energii i biotechnologie morskie, w których możemy odgrywać pierwszoplanową rolę w skali globalnej.

55. Ostrzega, że brexit stanowi istotne wyzwanie stojące przed sektorem morskim i rybackim w perspektywie zarówno krótkoterminowej, jak i długoterminowej, oraz zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia i ograniczenia jego wpływu na regiony ⁽⁵⁾ Przewodniczący przestrzega przed negatywnym wpływem, jaki ten proces może mieć na rybołówstwo oraz handel produktami rybołówstwa, oraz wzywa do zapewnienia wsparcia finansowego w celu ograniczenia tego wpływu.

56. Popiera zwiększenie udziału strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ogólnym pakiecie finansowym, ponieważ jest to instrument o udowodnionej skuteczności w niewielkich społecznościach nadbrzeżnych, oraz proponuje włączyć w ramach tych strategii nowe sposoby działania w celu upowszechniania ważnej roli społeczno-gospodarczej, jaką odgrywa działalność morska i rybacka, oraz zwiększenia jej atrakcyjności dla ludzi młodych w celu stymulowania wymiany pokoleniowej. Podkreśla obecną i potencjalną rolę sieci FARNET dla koordynacji wysiłków.

Bruksela, dnia 16 maja 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

⁽⁵⁾ Zob. analiza KR-u na temat skutków wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE dla władz lokalnych i regionalnych w UE.